

НА ЗДЫМКУ: студэнты нашага ўніверсітэта — пастаянныя чытачы бібліятэкі імя Ул. І. Леніна. Нават цяпер, у нядзелю, залы запоўнены. І сёта не дзіўна — надыходзіць сесія.

Фота А. КАДЗЕТА.

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА імя Ул. І. Леніна

№ 16 (604)

Пятніца, 14 мая 1965 г.

Год выдання XVIII

Цана 1 кап.

СТУДЭНЦКІЯ БУДНІ

У першай групе хімічнага факультэта займаюцца 33 студэнты. Гэта першакурснікі. Прывяла іх ва ўніверсітэт любоў да хіміі. Цікавая гэта навука, але і працы патрабуе многа. Рабяты стараюцца, і вынікі зімовай сесіі сведчаць аб тым, што праца іх не прайшла дарма. Большасць студэнтаў здала сесію на «добра» і «выдатна». Зрабіць гэта было нялёгка. Некаторыя, як Мараеў, Каспяровіч, да паступлення ва ўніверсітэт працавалі на вытворчасці і, вядома, многае з школьных ведаў сцерлася.

Сябры дапамаглі ім пераадолець усе цяжкасці. Цяпер ідзе падрыхтоўка да летняй сесіі. Студэнты займаюцца многа, але знаходзяць час і для грамадскіх спраў.

Праца ў гуртках дапамагае ім у авалодванні будучай прафесіі. Асабліваю цікавасць студэнты праяўляюць да гурткоў неарганічнай хіміі. Актыўныя гурткоўцы В. Аржанаў, В. Кавалеўскі, Ю. Рэва, Г. Рахманько і ў вучобе першыя. Значную дапамогу аказалі члены гурткоў у правядзенні хімічнай алімпіады школьнікаў Беларусі.

Паважаюць і спорт на хімфа-

ку. Аб гэтым сведчаць вынікі. Каманды студэнтаў — хімікаў занялі першае месца ва ўніверсітэцкіх спаборніцтвах па стральбе, другія месцы ў спаборніцтвах па гімнастыцы, лыжах і настольнаму тэнісу.

Значны ўклад у гэтыя дасягненні ўнеслі спартсмены першай групы хімфака. Нездарма тут займаецца каля 10 спартсменаў-першаразраднікаў.

Цікава праводзяць студэнты свой вольны час. Паміж групамі арганізуюцца КВН. Напрыклад, студэнты першай групы сустрэліся з 7—8 і 9—10 групамі, і двойчы поспех быў іх спадарожнікам. Разам яны наведваюць кіно, тэатры, праводзяць экскурсіі.

Вядома, не ўсё ідзе гладка. Парушальнікам дысцыпліны, прагульшчыкам гораха бывае, калі іх, як мае быць, «прапясочаць» на камсамольскіх сходах ці пакрытыкуюць у насценнай газеце. Але сяброўская, шчырая крытыка толькі дапамагае крочыць наперад, па шляху да ведаў.

Ф. БАНДАРОВІЧ,
наш студжор.

На здымку: злева направа студэнткі 4-га курса матфака Гарбунова і Ярашэўская ў час практычных заняткаў.

— Бронік, ты заўважыў, як выцягнуліся таполі?

— Па праўдзе прызнацца, не. Кожны дзень прыходзілася бачыць іх і, здавалася, яны засталіся ўсё такімі, як і адзінаццаць год назад.

— Адзінаццаць год у школе!.. Здаецца, многа і ў той жа час мала... Гэта толькі крупічка на вагах часу.

— Так, так, — згадзіўся Браніслаў, беражна хаваючы атэстат сталасці ў нагрудную кішэню.

Яны замаўчалі. Кожны думаў аб сваім, самым дарагім у жыцці. Магчыма, яны ўспаміналі тую часіну, калі сямігадовымі хлапчукамі ўпершыню прайшлі да школы гэтай жа алеяй...

— Дык што, Лёня, значыць у авіяцыйны?

— Ага, паспрабую...

— Ну, а я падамся ў Мінск, ва ўніверсітэт.

Мінула не шмат часу і Браніслаў заняў новым жыццём, дагэтуль яму невядомым. Ён здаў уступныя экзамены ў Беларускі Дзяржаўны ўніверсітэт імя Ул. І. Леніна і быў залічаны на факультэт радыёфізікі.

Мара здзейснілася. Ды інакш і быць не магло! Юнану здавалася, што яго радасць падзяляе прырода. Ласкавае сонейка, што заліло сваім святлом вуліцы і плошчы Мінска, усміхалася яму, жадала шчаслівага шляху ў навуку. Шчабяталі ў скверах і парках птушкі, шумела лісце дрэў, многагалосым гулам поўніліся вуліцы Мінска. А на душы Браніслава было лёгка і

На дварэ ўжо снежань выбяліў вершаліны дрэў. Надыйшла зіма. Разам з ёй і першая студэнцкая сесія. Здаў Браніслаў сесію на «выдатна». Нялёгка даліся яму першыя экзамены, але яшчэ ў школе ён прывучыў сябе да настойлівай працы, што і спатрэбілася цяпер.

Кароткія зімовыя канікулы. Многія студэнты едуць дамоў. Для Браніслава канікуламі бы-

ла экскурсія ў горад-герой Ленінград. Разам з многімі сту-

дэнтамі ўніверсітэта ён накіраваўся туды, каб пабываць у тых мясцінах, дзе жыў і працаваў Ленін...

Час ляціць хутка. Здаду канікулы, зноўку праца і лекцыі. Адапчываць няма калі — блізіцца летняя сесія. І Браніслаў Таўрагінскі імкнецца здаць і гэтую сесію як мага лепш.

Пяшчотны вясновы ветрык лашчыць маладое лісце дрэў, лахмаціць шорсткую грыўку маладой травы. Вясновае сонца ўсміхаецца з вышыні, заліваючы святлом плошчы і вуліцы Мінска. І недзе ў парку шумяць маладыя таполі. І дзесьці ля іх можна сустрэць невялікага росту, каржакаватага юнака, з чорнымі, як смоль, валасамі; ён прыслухоўваецца да шэlestу тапалінага лісця. І яму здаецца, што тапаліная песня зноўку пра шчасце. Песня першай студэнцкай вясны...

К. МОХАР,
наш карэспандэнт.

ПЕСНЯ ПЕРШАЙ ВЯСНЫ

радасна. Як ні як, а цяпер ён—студэнт буйнейшай навукальнай установы рэспублікі.

Неўзабаве пачалося яго студэнцкае жыццё. У чаканні чагосяці новага, невядомага ішоў Браніслаў на першую ў сваім жыцці ўніверсітэцкую лекцыю.

У студэнтаў знаёмствы заводзяцца вельмі хутка. Магчыма таму, што большасць з іх прыехала з іншых гарадоў і сёл рэспублікі, краіны, і аб'яднаў іх ўніверсітэт. А вядома, што ў людзей, аб'яднаных адною думкай, расце моцная сяброўская дружба. Адзін за адным, як хуткая плынь рачной вады, пацяклі напружаныя дні вучобы. Цікаваць Браніслава да прадметаў, што вывучаліся ва ўніверсітэце, да кожнай лекцыі не далі яму і заўважыць, як хутка праляцеў час.

Весткі з кафедраў

Праблематыцы барацьбы рэалізма і мадэрнізма ў сучаснай замежнай літаратуры было прысвечана паседжанне кафедры замежнай літаратуры ўніверсітэта. Загадчык кафедры дацэнт Д. Фактаровіч зрабіў змястоўны даклад «Сучаснасць і літаратура», прысвечаны праблеме эстэтычных спрэчак,

якія вядуцца па кнігах пісьменніка Э. Фішэра.

Высокую ацэнку дакладу далі дацэнты Д. П. Багрова, Н. І. Лапідус, Л. Е. Цімашкова, а таксама аспіранты Мінскага педагагічнага інстытута замежных моў Р. Брагін, А. Букаеў, А. Любезная і многія выкладчыкі другіх ВНУ.

УЗЛЁТ — літаб'яднанне пры газеце «Беларускі ўніверсітэт».

Назва, між іншым, сімвалічная. Сімвалічнасць яе, канешне, разумелі і пачынаючыя паэты і празаікі розных факультэтаў і курсаў, калі роўна год таму назад сабраліся на першае літаратурнае паседжанне.

Якая ж вышыня паэтычнага ўзросту ў з л ё т а ў цаў?

Такое пытанне задаеш сабе,

калі перачытваеш літаратурныя старонкі газеты, на якіх друкаваліся лепшыя творы гуртоўцаў: Галіны Панько, Мар'яна Дуксы, Уладзіміра Дзюбы, Хведара Чэрні, Міхася Губернатарава, Сяргея Законнікава, Міколы Вяршыніна і іншых. Розны быў паэтычны рост у аўтараў.

Вось вершы Мар'яна Дуксы — аднаго з самых здольных, на нашу думку, узлётаўцаў. Пра што піша ён? Пра маладых начлежнікаў-трактарыстаў, пра юную рамантыку дарог і мірны дымок над ціхімі палямі...

Як відаць, кола яго паэтычных тэм надзвычай шырокае, разнастайнае. Добра гэта ці кепска? У пэўным сэнсе нядарэчна. Другая справа, што вершы Мар'яна Дуксы па сваіх мастацкіх якасцях нероўназначныя. Хораша, напрыклад, чытаецца яго верш «Начлежнікі». Асабліва радкі: Паклаўшы цэлы стог сухога

вешча,
Як цемра падступалася
з бакоў,
Ля вогнішча рассаджаліся
дзеці
Пагаварыць пра ведзьму
і ваўкоў...

Або:
Вясёлкай пералівістаю фары
Зайгралі тут — мелодыі ў лад.

Узносіліся ластаўкамі мары, Хвалюючы, як шмат гадоў

назад. Аднак там, дзе паэт кіраваўся пры напісанні верша не цёплай душэўнай думкай, а проста бясстрасным жаданнем напісаць яго на «хадавую» тэму, там паэзія мала. Там — пустыня. Там халодны пажар слоў, голая рыторыка і дэкла-

рацыя. Накшталт:

А ніва ад краю да краю
Спявае пра мір каласамі.

(верш «Дарога»).

Дарэчы, гэтай абстрактнай рытарычнасцю хварэюць многія вершы не толькі Мар'яна Дуксы. Асабліва вершы Міхася Губернатарава, у якіх вельмі многа нейкай самаўпэўненасці і несур'ёзнасці:

Я не ведаю стомы ў грудзях
Нібы Данка і я азарыў бы
Сваім сэрцам нязведаны шлях!

(верш «Без назвы»).

Пачуцці лірычнага героя, вядома, высакародныя, пахвальныя і мы разумеем яго. Але ж пра іх трэба імкнуцца напісаць так, каб яны сталі фактам паэзіі, а не простым пераказам вядомага!

І зноў жа, калі ў вершах жыве думка, тады яны гучаць хораша і надзвычай паэтычна: І, стаміўшыся, ціха, ля рэчкі, Адарваўшыся ад грабель, Прагна ловіш, як пахне грэчка, Канюшына разносіць хмель.

(Уладзімір Дзюба «Канюшынка»).

Маладым аўтарам трэба імкнуцца як мага хутчэй пазбаўляцца непатрэбнай дэкларацыйнасці і рытарычнасці — тады яны хутчэй знойдуць сябе і тады будзе шпарчэйшым іх мастацкі рост. А пакуль, здаецца, цяжка адрозніць вер-

шы аднаго пачынаючага ад другога.

Цікавымі нам здаюцца паэтычныя пошукі Хведара Чэрні, Уладзіміра Дзюбы, Міколы Вяршыніна, Аляксандра Нікалайчанкі. Праўда Нікалайчанка таксама часта збіваецца на дэкларацыйнасць, на сумнае паўтарэнне вядомых ісцін. Але верыцца, што ён хутка гэта пераадолее: па вершах адчуваецца, што яго паэтычная думка працуе самастойна, з вялікай сілай.

Мікола Вяршынін надзвычай добра валодае пачуццём гумару і, самае галоўнае, можа паэтычна заўважыць, здавалася б, непрыкметныя дэталі ў з'яве ці персанажу, аб якіх піша. Гэта дае падставу лічыць, што з Міколы Вяршыніна можа атрымацца шматгранны паэт. Першыя крокі да гэта ён ужо зрабіў у такіх вершах, як «Я цэлы свет паклічу» і «Заснуў аднойчы дзед».

Сярод дружных галасоў паэтаў усё гучней і з большай самастойнасцю звяніць голас і Галі Панько. Піша яна мала, але вершы яе некрыклівыя — яны ціхія і летуценныя «Шафёр», «Першы стог».

Як бачна, гуртоўцы жывуць у творчым неспакоі. Не заўсёды сустракае іх творчар удача і паэтычнае адкрыццё. Але справа не ў гэтым — галоўнае, што неспакой жыве ў іх сэрцах. Гэта радасна абнавіць: яны растуць, у кожнага з іх поспех яшчэ будзе! Гэта ж першыя крокі.

М. ВЫШЫНСКІ,
студэнт-пяцікурснік.

НАВУКОВЫ ГУРТОК

Займаючыся ў тым ці іншым навуковым гуртку, студэнт больш дасканаласці авалодвае тэарэтычнымі ведамі, паглыбляе свой круггляд, робіць першыя крокі ў навуцы. Бясспрэчна, крокі гэтыя нялёгка. Цяжка даводзіцца шукальніку. І толькі самыя працавітыя, самыя настойлівыя сустракаюцца з марай.

Змястоўная работа. На канкрэтных фактах яму ўдалося паказаць важнасць гэтага жанра ў рашэнні навуковых тэм.

Гарачая дыскусія разгарнулася вакол даклада Іры Гурыновіч «Майстэрства журналіста Пяскова па кнізе «Крокі па расе». Кожны, хто прысутнічаў у зале, вы-

ЯНА З МАТФАКА

Многа спартыўных дасягненняў мае на сваім ліку матэматычны факультэт. Не адзін раз спартсмены гэтага факультэта вярталіся са стадыёна пераможцамі. Вядома, прыемна гаварыць аб выніках, якіх дабіўся той ці іншы спартсмен факультэта. Але не кожны ўяўляе, колькі сіл, старання і фізічнай напружанасці трэба прыкладзіць, каб атрымаць тую ці іншую спартыўную перамогу. За тое аб гэтым добра ведаюць спартсмены матфака.

Вось Ніна Клімчук, студэнтка 2-га курса. Яна мае другі спартыўны разрад па лёгкай атлетыцы. Так, у нядаўна адбыўшымся кросе, Ніна паказала лепшыя вынікі ў забегу на 500 метраў. Характэрна, што з кожным разам спартсменка дабіваецца ўсё лепшых і лепшых спартыўных дасягненняў. Часта Ніна прыпамінае тыя дні, калі ўпершыню пачала займацца лёгкай атлетыкай. Тады яна не думала, што даб'ецца такіх поспехаў, але мара аб гэтым жыла. Паступішы ва ўніверсітэт, дзяўчына прыклала ўсе намаганні, каб здзейсніць свае мары. Сябры па факультэту, трэнер Кушнароў заўсёды

былі побач, дапамагалі дзяўчыне сваім прыкладам і парадзімі.

Старанне Ніны Клімчук, дапамога сяброў, трэнера не прапалі дарэмна. На рэспубліканскім спаборніцтве лёгкаатлетаў у горадзе Брэсце Ніна заняла трэцяе месца. Гэта вялікая перамога маладой спартсменкі. Цяпер у Ніны многа турбот: набліжаецца сесія і новыя спартыўныя спаборні-

Другі раз Беларускі палітэхнічны інстытут праводзіць адкрытае першынство па шахматам сярод жанчын. У гэтым годзе, акрамя будучых інжынераў, удзел у спаборніцтве прынялі і студэнткі нашага ўніверсітэта Т. Кавалёва, І. Лібман, Г. Чэрчэс — хімік, Г. Куцына і Э. Шагаловіч — матфак.

твы. І хоць у студэнткі мала вольнага часу, яна добра вучыцца і прымае актыўны ўдзел у грамадскім жыцці ўніверсітэта. Інакш яна не можа.

Мы расказалі толькі аб адной спартсменцы. А на матэматычным факультэце такіх аматараў спорта, як Ніна Клімчук, вельмі многа.

Ю. АГАРАДНІЧЭНКА.

У групе разраднаўцаў І. Кавалёва заняла першае месца, набраўшы 6,5 ачкоў з 8 магчымых. У групе пачынаючых Г. Чэрчэс заняла першае месца з вынікам 8 ачкоў з 9. На другім месцы І. Лібман.

Л. АНГЕЛОВІЧ, старшыня студэнцкай камісіі федэрацыі шахмат.

Г. МЕДЗЮХА, суддзя пешынства.

Рэдактар П. П. СІЛІВАНЧЫК.

ВЯЧЭРНІКІ — ЛЮДЗІ НЕСПАКОЙНЫЯ

Здаду напружаны рабочы дзень на вытворчасці. А вечарам аўдыторыі запаўняюць людзі з немалым працоўным стажам, слухаюць лекцыі, абменьваюцца ўражаннямі, спрачаюцца на перапынках. Адзін — радыёмантажнік, другі — кантралёр, трэці — электраварышчы. Ці вось Дзмітрый Васіленка — авіятэхнік. Розныя характары, розныя спецыяльнасці, а вось жаданне адно — авалодаць яшчэ адной любімай прафесіяй. Што, напрыклад, агульнага ў авіятэхніцы і журналіста?

Я гартаю падшыўкі газет, дзе друкуецца Дзмітрый Васіленка. «Авіяспецыялісты» — так называецца адна з яго карэспандэнцый. Чытаеш і сам нібыта ідзеш разам з хлопцамі інжынера Халова да самалётаў. Потым напружаная работа, не заўважаеш часу, дзесяткаў прыбораў, заснуўшых у ранішнім маўчанні магутных матараў, выпэчканых у фарбу і мазут рук. І калі тое, што трэба было зрабіць за шаснаццаць гадзін, зроблена за сем — хвалючае пачуццё ахоплівае сэрца і за сябе асабіста і за хлопцаў, і за Дзмітрыя Васіленка, які, вядома, недзе тут, сярод іх і цяпер прылёг адпачыць.

— Ці даўно пачаў пісаць? — пытаюся ў Дзмітрыя.

— Яшчэ ў школе, з вершаў...

...У авіятэхнічным вучылішчы, куды паступіў Дзмітрый, быў аб'яўлены конкурс на лепшы верш пра лётчыкаў. Напісаў, прызналі лепшым, надрукавалі ў газеце. Услед за вершамі пачаў пісаць і карэспандэнцыі.

Сувязь з газетай працягвалася і пасля заканчэння вучылішча.

Сустракаючы людзей, для якіх і рамантыка стала штодзённай, Дзмітрый не мог не пісаць аб іх.

Адна за другой паяўляюцца яго замалёўкі, вершы, карэспандэнцыі, апавяданні аб людзях, якія перамагалі ўсе цяжкасці, зрабілі немагчымае магчымым. Чалавек ліквідаваў аварыю, чалавек акрыленай мары — вось яго любімыя героі.

— Колькі гадзін ты займаешся? — пытаюцца іншы раз аднакурснікі, здзіўляючыся яго выдатным поспехам у вучобе.

— Галоўнае лекцыі: іх заўсёды стараюся слухаць уважліва...

У час вучобы і асабліва перад экзаменамі да Дзмітрыя звяртаюцца за дапамогай многія студэнты. І ён для кожнага знаходзіць час, дапамагае.

Прынцыповасць, дысцыплінаванасць Дзмітрыя заўважылі і ацанілі на рабоце: яго абралі членам паста саздзейнічання партдзяржкантролю. А нядаўна калектыў, у якім працуе Дзмітрый Васіленка, сваімі сіламі пабудаваў акумулятарную. Здаецца, што тут такога? Выйшлі на суботнік — і ўсё. Але з'явілася карэспандэнцыя ў газеце «Працоўны пачын». Па-новому паглядаюць людзі на сябе і сваіх таварышаў...

Толькі што ўвага была прыкавана да работы, а цяпер усе думкі аб доме: трэба дачку забраць з ясляў, дапамагчы жонцы па гаспадарцы. А вечарам — ва ўніверсітэт. Рабочы дзень Дзмітрыя Васіленка, студэнта 2-га курса аддзялення журналістыкі, працягваецца.

Ул. ШЫШКІН,
студэнт вячэрняга аддз. журналістыкі.

СОСНЫ

Стаяць над ярам
Сівыя сосны
І ўспамінаюць
Былыя вёсны,

Былыя зімы
У агні і шквале
Бой партызанскі
На перавале,

Калі дзесяткі
Байцоў зайзята
Грамлілі зграі
Фашысцкіх катаў.

Прыходжу часта
Я к гэтым соснам
Па сцёжках снежных,
Па сцёжках росных.

Мне тут заўсёды
Яны гавораць
Пра нашу славу,
Пра нашы горы.

Стаяць над ярам
Сівыя сосны
Яны, ох, помняць
Былыя вёсны.

Кастусь
Канстанціновіч.

Навуковы гурток журналістаў аб'ядноўвае больш васьмідзесяці чалавек. Кіруе ім выкладчык партыйна-савецкага друку А. І. Апялінская. На апошнім паседжанні гуртка было выбрано бюро ў складзе трох чалавек. Яно прызначана адбіраць самыя лепшыя даклады, падрыхтаваныя гуртоўцамі, і выносіць іх на разгляд таварышаў. Практычна паказала, што такі метад работы дае плённыя вынікі.

«Фотарэпартаж на старонках рэспубліканскіх газет» — так называў сваю працу студэнт другога курса аддзялення журналістыкі Аляксандр Градзюшка. Цікавая, змястоўная работа. На канкрэтных фактах яму ўдалося паказаць важнасць гэтага жанра ў рашэнні навуковых тэм.

Гарачая дыскусія разгарнулася вакол даклада Іры Гурыновіч «Майстэрства журналіста Пяскова па кнізе «Крокі па расе». Кожны, хто прысутнічаў у зале, вы-

казаў свае думкі, прапановы. І ўсе спыніліся на адным, што жыццё — падручнік для журналіста.

На вялікі жаль, такія даклады сярод гуртоўцаў — рэдкія з'явы. Пры такой колькасці гуртоўцаў можна было б праводзіць штомесячна навуковыя канферэнцыі. Гэта было б на карысць нам самім. Бада ў другім. Многія студэнты толькі лічацца членамі гуртка, прычым па 3—4 гады, і ні аднаго разу пасля залічэння не прысутнічалі на яго пасяджэнні.

Бойка ўключыліся ў работу гуртка першаккурснікі. Стараліся, раіліся з выкладчыкамі, наогул — працавалі. Але і гэта толькі на першых парах. Паступова энергія ў хлопцаў спала, а асобныя студэнты і чуюць цяпер не хочучы аб гуртку.

Навуковым гурткам — максімум увагі — баявы дэвіз як нашага бюро, так і партыйных, і камсамольскіх груп.

Ул. ВЯЛІЧКА,
намеснік старшыні бюро навуковага гуртка